

[ERN 01324446]

សេចក្តីថ្លែងអំណរគុណ

ក្រុមការងារវាយតម្លៃយេនឌ័រ - ឆារលូតូ ចនសុន- វេលច (Charlotte Johnson-Welch), វាសនា ជា និង សមកុល ឡាយ - សូមអរគុណដល់បុគ្គលទាំងឡាយដែលបានចំណាយពេលពីការងារដ៏ មហាញ្ញិករបស់ពួកគេដើម្បីជួបជាមួយពួកយើង និងចែករំលែកគំនិតនិងបទពិសោធន៍របស់ពួកគេ។ សមាជិកបុគ្គលិករបស់ទីភ្នាក់ងារ USAID ដែលដឹកនាំដោយនាយកស្តីទី ឡូរី ដឺ ហ្វ្រឺស (Laurie de Freese) បានជួយពួកយើងជាច្រើន ជាពិសេសហើយវិភាគទានរបស់ពួកគេបាននាំឲ្យយើងសម្រេច ជោគជ័យ។ យើងសូមថ្លែងអំណរគុណជាពិសេសចំពោះ អ៊ីរេន សុខា (Irene Sokha) ដែលជា ជំនួយការគម្រោងអភិវឌ្ឍន៍នៅការិយាល័យកម្មវិធី។ អ៊ីរេន (Irene) បានព្យាយាមយ៉ាងខ្លាំងក្នុងការ ជួយពួកយើងឲ្យឈានទៅមុខ, រៀបចំកាលវិភាគណាត់ជួប, ដោះស្រាយបញ្ហាប្រតិបត្តិការនិងជា សមាជិកក្រុមប្រឹក្សាម្នាក់ដ៏ល្អ។ យើងសង្ឃឹមថាគាត់បានទទួលប្រយោជន៍ពីពេលវេលាដែលគាត់បាន ចំណាយជាមួយពួកយើង។ យើងសូមថ្លែងអំណរគុណចំពោះការគាំទ្រដែលយើងបានទទួលពីលោក អេដ លីធីវស្កី (Ed Lijewski) នៅការិយាល័យស្ត្រីក្នុងការអភិវឌ្ឍន៍ទីភ្នាក់ងារ USAID / វ៉ាស៊ីនតោន។

យើងសូមថ្លែងអំណរគុណពិសេសចំពោះលោកជំទាវ ខារូល អេ. រូដលី (Carol A. Rodley) ឯកអគ្គ រដ្ឋទូតសហរដ្ឋអាមេរិក និងរដ្ឋលេខាធិការក្រសួងមហាផ្ទៃ ឯកឧត្តម ជូ ប៊ុន អេង។

យើងសូមថ្លែងអំណរគុណដល់សមាជិកសហគមន៍ បុគ្គលិកនៃដៃគូអនុវត្តន៍ និងអ្នកផ្តល់ព័ត៌មានសំខាន់ៗ ដទៃទៀតដែលបានរួមចំណែកផ្តល់ការយល់ដឹងរបស់យើងអំពីយេនឌ័រពិប្រោះវាប៉ះពាល់ដល់ជីវភាព ប្រចាំថ្ងៃរបស់ប្រជាជនកម្ពុជា។

នៅទីបញ្ចប់យើងសូមអរគុណដល់បុគ្គលិករបស់ ដេវតិច (DevTech) គឺលោក នីកូឡាស ហ្គ្រីហ្វីន (Nicholas Griffin), លាច ខារី (Leah Carey) និងលោក អេរីន ហេលហ្វឺត (Erin Helfert) ។ ពួកយើងសូមអរគុណចំពោះជំនួយនិងភាពបត់បែនរបស់ពួកគេនិងការគាំទ្រការកែសម្រួលដែលយើង បានទទួល។

[ERN 01324457]

គោលបំណងនិងវិធីសាស្ត្រ

គោលបំណងនៃការវាយតម្លៃនេះគឺដើម្បីរួមចំណែកដល់ការអភិវឌ្ឍយុទ្ធសាស្ត្រកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍន៍របស់ទីភ្នាក់ងារ USAID/កម្ពុជាសម្រាប់ឆ្នាំ 2011-2015 ។ វាកំណត់បញ្ហាយេនឌ័រដែលចាំបាច់ត្រូវយកមកគិតគូរនិងលើកឡើងពីជំហាននានាសម្រាប់ពង្រឹងសមត្ថភាពដើម្បីបង្ហាញលទ្ធផលយេនឌ័រ។

ការវាយតម្លៃនេះត្រូវបានធ្វើឡើងដោយក្រុមអ្នកពិគ្រោះយោបល់ចំនួនបីនាក់ គឺជនជាតិខ្មែរពីរនាក់ និងជនជាតិអាមេរិកម្នាក់នៅរាជធានីភ្នំពេញ (ឧបសម្ព័ន្ធទី1, វិសាលភាពការងារ)។ ការវាយតម្លៃមានគោលបំណងដោះស្រាយនូវសំណួរពីរគឺ:

- (ក) តើតួនាទីនិងឋានៈខុសៗគ្នារបស់បុរសនិងស្ត្រីមានឥទ្ធិពលយ៉ាងណាទៅលើវិស័យនានាដែល USAID/កម្ពុជា ធ្វើការជាពិសេសគឺលើផ្នែកអភិបាលកិច្ច សុខភាព ការអប់រំ និងកំណើនសេដ្ឋកិច្ច?
- (ខ) តើការគាំទ្ររបស់ USAID នឹងប៉ះពាល់ដល់បុរសនិងស្ត្រីយ៉ាងដូចម្តេច?

ដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងសំណួរទាំងនេះ ក្រុមការងារបានធ្វើការពិនិត្យលើឯកសារសំខាន់ៗមួយចំនួនដូចជាផែនការយុទ្ធសាស្ត្រឆ្នាំ 2005-2010 របស់ USAID, ផែនការសកម្មភាពនិងរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុឆ្នាំ 2009, របាយការណ៍សង្ខេបផែនការសកម្មភាពឆ្នាំ 2010 និងទម្រង់គម្រោងពាក់ព័ន្ធ, ការវិភាគនិងវាយតម្លៃឆ្នាំ 2006, ចំណែកសម្រប៖ ការវាយតម្លៃលើយេនឌ័រ និងរបាយការណ៍រៀបចំឡើងដោយវិទ្យាស្ថានជាតិស្ថិតិ, វិទ្យាស្ថានអភិវឌ្ឍន៍ធនធានកម្ពុជា, ធនាគារពិភពលោក និងស្ថាប័នដទៃទៀត (ឧបសម្ព័ន្ធទី2, ឯកសារយោង) ។

លើសពីនេះទៀត ការសម្ភាសន៍មួយទល់មួយ និងជាក្រុមត្រូវបានធ្វើឡើងជាមួយអ្នកផ្តល់ព័ត៌មានសំខាន់ៗរួមមានរដ្ឋលេខាធិការក្រសួងមហាផ្ទៃ, នាយកស្តីទីនិងបុគ្គលិករបស់ USAID ផ្សេងទៀត,

ឯកអគ្គរដ្ឋទូតសហរដ្ឋអាមេរិក និងមន្ត្រីនយោបាយនៅស្ថានទូតអាមេរិក, ដៃគូអនុវត្តរបស់ទីភ្នាក់ងារ USAID, អ្នកឯកទេសផ្នែកអភិវឌ្ឍន៍នៅអង្គការផ្សេងៗ, សមាជិកសហគមន៍ និងយុវជន (ឧបសម្ព័ន្ធទី 3, ការសម្ភាសអ្នកផ្តល់ព័ត៌មានសំខាន់ៗ) ។

មិនមានការធ្វើដំណើរទៅសហគមន៍ជនបទឡើយដោយសារតែមានបញ្ហាកំណត់ពេលវេលា និងអ្នកផ្តល់ព័ត៌មានសំខាន់ៗមានតិចតួច។ ដើម្បីធានាថាក្រុមការងារមានព័ត៌មានពេញលេញទាំងនៅទីក្រុងនិងជនបទ និងគ្រប់កម្រិតនៃសង្គមកម្ពុជា ក្រុមការងារបានធ្វើការសម្ភាសន៍តាមទូរស័ព្ទជាមួយមនុស្សនៅតាមបណ្តាខេត្តនៅក្រៅរាជធានីភ្នំពេញ បានជួបជាមួយសមាជិកសហគមន៍ជនបទដែលធ្លាប់រស់នៅរាជធានីភ្នំពេញ និងបាននិយាយជាមួយនិស្សិតសាកលវិទ្យាល័យមកពីសហគមន៍ជនបទនៅទូទាំងប្រទេស។

[ERN 01324461-01324463]

លទ្ធផល

ផ្នែកនេះគឺផ្អែកលើការពិនិត្យឡើងវិញនៃឯកសារនិងការសម្ភាសអ្នកផ្តល់ព័ត៌មានសំខាន់ៗ។ កត្តានិងការព្រួយបារម្ភពីយេនឌ័រដែលទីភ្នាក់ងារសហរដ្ឋអាមេរិកសំរាប់ការអភិវឌ្ឍអន្តរជាតិ (USAID) គួរតែយល់ដឹងក្នុងការអភិវឌ្ឍយុទ្ធសាស្ត្ររយៈពេលប្រាំឆ្នាំថ្មីរបស់ខ្លួនត្រូវបានកំណត់ក្នុងវិស័យសំខាន់ៗចំនួនបួនគឺអភិបាលកិច្ចនិងយុត្តិធម៌ សុខភាព ការអប់រំ និងកាលនុវត្តភាពសេដ្ឋកិច្ច។ ទាំងអំពើហិង្សាប្រឆាំងនឹងស្ត្រីដែលរួមបញ្ចូលក្នុងផ្នែកទីមួយ និងការជួញដូររួមបញ្ចូលជាផ្នែកដាច់ដោយឡែកគឺជាបញ្ហាឆ្លងកាត់។ បញ្ហាជាក់លាក់ចំពោះយុវជននិងតួនាទីរបស់អង្គការសង្គមស៊ីវិលត្រូវបានពាក់ព័ន្ធនៅក្នុងផ្នែកសំខាន់នីមួយៗ។ "ផ្នែកលទ្ធផល" បញ្ចប់ជាមួយនឹងសូចនាករនិងវិធីសាស្ត្រដែលត្រូវបានប្រើដើម្បីវាស់ការប្រែប្រួលយេនឌ័រ។

ឥរិយាបថនិងទំនាក់ទំនងយេនឌ័រ

ជាទូទៅកម្ពុជាត្រូវបានគេចាត់ទុកថាមានសមភាពយេនឌ័រ ហើយថាការផ្លាស់ប្តូរនៅក្នុងសេដ្ឋកិច្ចរបស់ខ្លួនបានបង្កើតនូវឱកាសដែលមិនមានពីមុនមក។ ផ្ទុយទៅវិញ សូចនាករយេនឌ័របង្ហាញពីឥរិយាបថខុសគ្នា។ នេះគឺដោយសារតែផ្នែកធំមួយពីព្រោះប្រទេសកម្ពុជាគឺជាសង្គមមានឋានានុក្រមដែលមានបទដ្ឋាននិងការរំពឹងទុកបែបប្រពៃណីដ៏រឹងមាំសម្រាប់បុរសនិងស្ត្រី។ ដោយឆ្លុះបញ្ចាំងពីឥទ្ធិពលនេះ, 47% នៃបុរស និង 51% នៃស្ត្រីជឿថាបុរសនិងស្ត្រីមានសិទ្ធិខុសគ្នា។ បុរសត្រូវបានគេចាត់ទុកថាមានសិទ្ធិកាន់តែច្រើននៅក្នុងផ្នែកអាជីវកម្ម និងការសម្រេចចិត្តសេរីភាពខាងផ្លូវភេទនិងផ្លូវភេទនិងសេរីភាពក្នុងការធ្វើដំណើរ។²⁰ ហើយទោះបីជាមានការលើកកម្ពស់ការអប់រំកុមារីក៏ដោយក៏មានតែស្ត្រីកម្ពុជា 55% ប៉ុណ្ណោះមិនយល់ស្របនឹងសេចក្តីថ្លែងការណ៍ថាការអប់រំកូនប្រុសប្រសើរជាងកូនស្រី។²¹

ការពង្រីកវិស័យឧស្សាហកម្មជាពិសេសវិស័យកាត់ដេរបានបង្កើតឱ្យមានការចាប់យកសម្រាប់ស្ត្រីវ័យក្មេងជាច្រើន។ ដើម្បីជួយដល់គ្រួសាររបស់ពួកគេផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុ ស្ត្រីក្មេងៗជាច្រើនផ្លាស់ទីលំនៅទៅកាន់រាជធានីភ្នំពេញនិងមជ្ឈមណ្ឌលទីក្រុងផ្សេងទៀតដើម្បីធ្វើការ។ នៅពេលចាកឆ្ងាយពីផ្ទះហើយឥឡូវនេះរកលុយបាន ស្ត្រីវ័យក្មេងអាចមានអារម្មណ៍សេរីភាពប៉ុន្តែនេះក៏ធ្វើឱ្យពួកគេងាយរងគ្រោះនឹងការ

Original EN: 01324443-01324519
Translated: [01324446], [01324457], [01324461-01324463], [01324466], [01324507-01324508], [01324510-01324518]

រំលោភបំពាននិងការកេងប្រវ័ញ្ច។²² សូម្បីតែរឿងសាមញ្ញដូចជាការទៅរៀនក៏ធ្វើឱ្យក្មេងស្រីស្ថិតក្នុងស្ថានភាពគ្រោះថ្នាក់។ ដោយសារសាលាអនុវិទ្យាល័យមាននៅតំបន់ភូមិសាស្ត្រឆ្ងាយ កុមារីខ្លះត្រូវតែទៅរៀននៅសាលារៀនឆ្ងាយៗ។ ខណៈពេលដែលពួកគេអាចត្រូវបានអមដំណើរដោយមិត្តភក្តិឬបងប្អូនបង្កើត ពេលធ្វើដំណើរទៅសាលារៀននាំឱ្យពួកគេរងគ្រោះកូននិងទម្រង់នៃការបំពានធ្ងន់ធ្ងរផ្សេងទៀត រួមមានការរំលោភសេពសន្ថវៈ។²³

ក្រុមសីលធម៌ប្រពៃណីរបស់បុរសហាមប្រាមពួកគេឱ្យប្រព្រឹត្តិអំពើផិតក្បត់ ផឹកស្រា លេងល្បែងស៊ីសង និងប្រព្រឹត្តិយ៉ាងឃោរឃៅចំពោះអ្នកដទៃ។ វាផ្តល់ឱ្យបុរសនូវឋានៈខ្ពស់និងស្វ័យភាពទាំងនៅក្នុងនិងក្រៅគ្រួសារ។ ក្នុងករណីជាច្រើន ភាពពិតស្របតាមការរំពឹងទុកទាំងនោះ--បុរសនៅតែមានអំណាចសំខាន់ក្នុងការសម្រេចចិត្តក្នុងគ្រួសារ។ ជារឿយៗ វាក៏កើតឡើងនៅក្នុងវិស័យសាធារណៈដែលទំនាក់ទំនងនយោបាយនិងសង្គមរបស់បុរសផ្តល់ឱ្យពួកគេនូវភាពងាយស្រួលក្នុងការទទួលបានអំណាច។ ផ្ទុយទៅវិញ ភាពមិនស្មោះត្រង់របស់បុរសត្រូវបានគេអត់ឱន ហើយបុរសវ័យក្មេងកាន់តែខ្លាំងឡើងៗ កំពុងតែធ្វើការវាយប្រហារដោយហិង្សាទៅលើស្ត្រីនៅពេលពួកគេសាកល្បងអ្វីដែលពួកគេបានឃើញអ្វីនៅលើអ៊ិនធឺណិតនិងនៅក្នុងវីដេអូ។²⁴ ការសិក្សាឆ្នាំ 2005 ស្តីពីមេរោគអេដស៍និងអំពើហិង្សាទាក់ទងនឹងយេនឌ័របានកត់សម្គាល់ថា ការកើនឡើងនៃព្រឹត្តិការណ៍និងការទទួលយកដោយទូលំទូលាយនៃការរំលោភសេពសន្ថវៈគឺជាកត្តាដែលនាំឱ្យប្រឈមមុខនឹងការឆ្លងជំងឺអេដស៍។²⁵ ឥរិយាបថនេះធ្វើឱ្យស្ត្រីស្ថិតនៅក្រោមបង្គាប់ និង/ឬកាត់បន្ថយឱកាសរបស់ពួកគេ។

20 IRL 2007 អត្របង្គំត្រូវស្តង់ដារ 2008
 21 វិទ្យាស្ថានសុខភាពសាធារណៈ 2005
 22 ក្រសួងកីឡា 2008 គឺជាប្រភពចម្បងនៃព័ត៌មានសម្រាប់ផ្នែកនេះ
 23 ការសម្ភាសជាមួយនិស្សិតសាកលវិទ្យាល័យ។ មិនអាចស្វែងរកការសិក្សាណាមួយទៀតដែលស្របទៅនឹងការវិភាគយល់ឃើញនេះទេ។
 24 វាមិនច្បាស់ទេថាតើអ្វីដែលនាំឱ្យមិនមានហាមប្រាមសម្រាប់សាលាសាមញ្ញលើឥរិយាបថនេះ។
 25 ឌុវវុយ និង ក្លូស្យូ (Duvvury and Knoess) 2005

ការអភិវឌ្ឍវិជ្ជាជីវៈ រដ្ឋាភិបាល និងភ្នាក់ងារម្ចាស់ជំនួយប្រើប្រាស់អំណាចក្នុងការធ្វើសេចក្តីសម្រេចរបស់ស្ត្រីជាអ្នកតំណាងសម្រាប់ឋានៈរបស់ស្ត្រី។ ស្ទើរតែគ្រប់ស្ត្រីដែលរៀបការហើយមានសម្លេងនៅក្នុងការសម្រេចចិត្តទៅលើគ្រួសារឬសាច់ញាតិ (93 ភាគរយ), ទិញទំនិញសម្រាប់គ្រួសារប្រចាំថ្ងៃ (95 ភាគរយ), មនុស្សជាច្រើនមានការសម្រេចចិត្តចុងក្រោយអំពីការប្រើប្រាស់ថ្នាំពន្យាកំណើត (57 ភាគរយ), ហើយជាងពាក់កណ្តាលនៃស្ត្រីមានសេចក្តីថ្លែងចុងក្រោយក្នុងការគ្រប់គ្រងសុខភាពរបស់ពួកគេ។ 53 ភាគរយនៃស្ត្រីមិនគិតថាបុរសគួរតែធ្វើការសំរេចចិត្តសំខាន់ៗទាំងអស់នោះទេ, 57 ភាគរយគិតថាស្ត្រីដែលរៀបការគួរតែត្រូវបានអនុញ្ញាតអោយធ្វើការនៅក្រៅផ្ទះរបស់ពួកគេ, ហើយស្ទើរតែទាំងអស់ (91 ភាគរយ) ស្ត្រីគិតថាពួកគេមានសិទ្ធិក្នុងការបញ្ចេញមតិផ្ទាល់ខ្លួនរបស់ពួកគេ។ ទំនាក់ទំនងរវាងការអប់រំនិងការធ្វើសេចក្តីសម្រេចចិត្តគឺមានភាពស្របគ្នា - ស្ត្រីដែលមានចំណេះដឹងកាន់តែច្រើន នោះការសម្រេចចិត្តនិងសកម្មភាពដែលពួកគេធ្វើមានកាន់តែច្រើនដែរ។²⁶

ផ្ទុយទៅវិញមានតែ 19% ប៉ុណ្ណោះនៃស្ត្រីបានជ្រើសរើសស្វាមីដោយខ្លួនឯងឬដោយមានកិច្ចសន្យាជាមួយស្វាមីរបស់ពួកគេនាពេលអនាគត។ ផ្ទុយទៅវិញជារឿយៗជម្រើសត្រូវបានធ្វើឡើងជាមួយ "នរណាម្នាក់ផ្សេងទៀត" (29 ភាគរយ) ហើយជាងពាក់កណ្តាលនៃស្ត្រី (52 ភាគរយ) មិនបានចូលរួមក្នុងការជ្រើសរើសស្វាមីរបស់ពួកគេ។ ស្ត្រីប្រហែលជាស្នាក់នៅក្នុងការសម្រេចចិត្តថាមិនមានសុវត្ថិភាពដូចជាការជ្រើសរើសបង្កន់អនាម័យដោយគ្មានវត្តមានប៊ូរបស់ពួកគេ។²⁷

អំពើហិង្សាលើស្ត្រីគឺជាសូចនាករដ៏រឹងមាំមួយនៃស្ថានភាពរបស់ស្ត្រី។ វាដាក់កម្រិតសិទ្ធិអំណាចផ្នែកសេដ្ឋកិច្ចនយោបាយនិងសង្គមរបស់ស្ត្រី។ ឥទ្ធិពលលើឥរិយាបថសុខភាពនិងឥរិយាបថសុខភាពរបស់ស្ត្រីការសំរេចចិត្តកំណត់ចំនួនកុមារដែលពួកគេអាចមាននិងសមត្ថភាពរបស់ពួកគេដើម្បីធានាកំណើននិងការអភិវឌ្ឍកូន ៗ របស់ពួកគេ។ វាក៏មានតម្លៃផ្នែកសេដ្ឋកិច្ចផងដែរ។ ស្ត្រីដប់ប្រាំភាគរយ (15%) ក្នុងការសិក្សាថ្មីមួយលើអំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារបាននិយាយថាពួកគេខកខានការងារឬបាត់បង់ប្រាក់ចំណូលដោយសារអំពើហិង្សា។²⁸

ពិតណាស់មានការអត់ឱនខ្ពស់ចំពោះអំពើហិង្សាលើស្ត្រីនៅកម្ពុជា។ ស្ទើរតែមួយភាគបួន (22%) នៃស្ត្រីបានរាយការណ៍អំពីឧប្បត្តិហេតុនៃការធ្វើបាបលើរាងកាយនៅចំណុចមួយចំនួនបន្ទាប់ពីពួកគេមាន

Original EN: 01324443-01324519
 Translated: [01324446], [01324457], [01324461-01324463], [01324466], [01324507-01324508], [01324510-01324518]

អាយុ 15 ឆ្នាំ; ហើយ 10% នៃស្ត្រីបានទទួលរងនូវអំពើហិង្សានៅក្នុងអតីតកាល។ ក្នុង 65 ភាគរយ នៃករណីទាំងនេះករណីទាំងនោះត្រូវបានធ្វើឡើងដោយស្វាមីរបស់ពួកគេ។ ស្ត្រីដែលលែងលះ ឬបែក បាក់គ្រួសារ, ស្ត្រីមិនបានរៀនសូត្រ និងស្ត្រីដែលរកស៊ីអាចប្រឈមនឹងអំពើហិង្សាប៉ុន្តែ 23 ភាគរយនៃ ស្ត្រីដែលមានការអប់រំនៅបឋមសិក្សានិង 10 ភាគរយនៃស្ត្រីដែលមានការអប់រំកម្រិតមធ្យមសិក្សាឬ ខ្ពស់ជាងនេះធ្លាប់មានអំពើហិង្សា។ ស្ត្រីសែសិបភាគរយ (45%) បាននិយាយថាប្តីរបស់គេ ផលក្នុង ការវាយដំប្រពន្ធរបស់គាត់បើសិនជាមានមិនយកចិត្តទុកដាក់ចំពោះកូន ទោះបីជាមានស្ត្រីចំនួន 11 ភាគរយគិតថាប្រពន្ធកូនតែអត់ខឹងចំពោះការវាយដំដើម្បីរក្សាគ្រួសារជាមួយគ្នា ឬថាវាអាចទទួលយក បានសម្រាប់បុរសសម្រាប់ការរួមភេទក្រៅអាពាហ៍ពិពាហ៍។

ការសិក្សាដែលបានចេញផ្សាយថ្មីៗនេះស្តីពីអំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារដែលប្រៀបធៀបទិន្នន័យឆ្នាំ 2005 និងឆ្នាំ 2009 បានរកឃើញថាមានការរីកចម្រើនខ្លះៗក្នុងឥរិយាបថនិងការអនុវត្ត។²⁹ មនុស្សតិចតួច យល់ថាអំពើហិង្សាដែលអាចទទួលយកបាន ហើយមនុស្សជាច្រើនបានទទួលស្គាល់ថាអំពើហិង្សាគឺជា អំពើខុសច្បាប់។ ផ្ទុយទៅវិញខណៈពេលដែលមានការថយចុះនៃចំនួនអ្នកផ្តល់ព័ត៌មានដែលបាន និយាយថាពួកគេស្គាល់បុរសម្នាក់ដែលបានរំលោភបំពានលើរាងកាយប្រពន្ធរបស់គាត់ពី 64 ភាគរយ ក្នុងឆ្នាំ 2005 មក 53 ភាគរយក្នុងឆ្នាំ 2009, តួលេខនេះនៅតែខ្ពស់ណាស់។ ជាងពាក់កណ្តាលនៃ ប្រជាជនទូទៅ និងប្រហែល 45 ភាគរយនៃអាជ្ញាធរមូលដ្ឋានជឿជាក់ថាវាសមហេតុផលដែលប្តីអាច បាញ់, ចាក់នឹងវត្ថុមុតស្រួច ឬចាក់ទឹកអាស៊ីតទៅលើប្រពន្ធរបស់ខ្លួនប្រសិនបើគាត់មិនគោរព ឬប្រកែក ឈ្មោះ ហើយទាំងបុរស (74 ភាគរយ) និងស្ត្រី (88 ភាគរយ) គិតថាវាសមហេតុផលសម្រាប់បុរស ដែលខឹងនៅពេលស្ត្រីចំណាយលុយដោយគ្មានការពិគ្រោះយោបល់ឬមិនធ្វើការងារផ្ទះរបស់ពួកគេ។ ជាងនេះទៅទៀត ស្ត្រីជាងពាក់កណ្តាលបានគិតថាវាជាការធម្មតាសម្រាប់បុរស ផឹកស៊ី មានស្រីនៅ ខាងក្រៅ ឬរំលោភបំពានប្រពន្ធរបស់ពួកគេ ហើយមានស្ត្រីកើនឡើងដែលនិយាយថាពួកគេនឹងមិនធ្វើអ្វី សោះ ឬនៅស្ងាត់ស្ងៀមបើពួកគេត្រូវបានរំលោភបំពានដោយប្តីរបស់ខ្លួន- ពី 52% ឆ្នាំ 2005 ទៅ កម្រិតប្រកាសអាសន្ន 81% ក្នុងឆ្នាំ 2009។³⁰

26 ទិន្នន័យជាច្រើននៃផ្នែកនេះបានមកពីវិទ្យាស្ថានសុខភាពសាធារណៈ 2006 (CDHS 2005).

- 27 ការសម្រុះជាមួយធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី
- 28 ក្រសួងកិច្ចនាវី 2009b
- 29 ឯកសាររដ្ឋបាល

ក្រសួងកិច្ចនាវី 2009b

[ERN 01324466]

យេនឌ័រនិងប្រព័ន្ធតុលាការ

ឯករាជ្យភាពនៃប្រព័ន្ធតុលាការត្រូវបានកំណត់នៅក្នុងរដ្ឋធម្មនុញ្ញកម្ពុជា ប៉ុន្តែសមាជិកនៃប្រព័ន្ធតុលាការជាច្រើនត្រូវបានជះឥទ្ធិពលមកពីផលប្រយោជន៍នយោបាយហើយត្រូវបានរងគ្រោះរង្គើដោយវណ្ណៈសេដ្ឋកិច្ច ឬសង្គមរបស់ប្រជាជនដែលនៅចំពោះមុខតុលាការ។

ចំនួនស្ត្រីដែលធ្វើការក្នុងវិស័យយុត្តិធម៌គឺជាឧបសគ្គមួយចំពោះដំណើរការល្អរបស់ខ្លួនជាពិសេសសម្រាប់ស្ត្រីដែលត្រូវការឃើញ "មុខរាក់ទាក់" នៅពេលពួកគេទៅតុលាការ។ ស្ត្រីតំណាងឱ្យចៅក្រមប្រាំបួន (9) ភាគរយប៉ុណ្ណោះ។ 18 ភាគរយ (98/551) នៃមេធាវីអនុវត្ត⁵³ តិចជាងមួយភាគរយជាព្រះរាជអាជ្ញា, 21% ជាស្មៀនតុលាការ ហើយមិនមានប្រធានតុលាការជាស្ត្រីនៅក្នុងប្រទេសឡើយ។⁵⁴ មានមេធាវីតិចតួចណាស់ដែលមានឆន្ទៈក្នុងការផ្តល់សេវាកម្មផ្នែកច្បាប់ដល់ជនក្រីក្រហើយភាគច្រើនពួកគេធ្វើការឱ្យអង្គការមិនរកប្រាក់ចំណេញ។⁵⁵ នៅក្នុងវិស័យផ្សេងទៀត ស្ត្រីប្រឈមនឹងឧបសគ្គមួយចំនួននៅក្នុងការបំពេញតួនាទីភារកិច្ចរបស់ពួកគេ រួមទាំងការសន្និដ្ឋានបែបវប្បធម៌ដែលថាពួកគេមិនមានលក្ខណៈសម្បត្តិគ្រប់គ្រាន់សម្រាប់ការងារ ឬមិនចាប់អារម្មណ៍ក្នុងមុខតំណែងប្រដែងឬថាការងារនេះមិនសមស្របសម្រាប់ស្ត្រី។ អ្នកផ្សេងទៀតលើកឡើងពីសុវត្ថិភាពរាងកាយ, ការខ្វះអ្នកជឿទុកចិត្តលើស្ត្រីជាអាជីព និងបរិស្ថានការងារដែលមិនគ្មានមេត្រីភាព។

ក្រឡាបញ្ជីតុលាការដើរតួនាទីយ៉ាងសំខាន់ក្នុងការជួយដល់បុរសនិងស្ត្រីក្រីក្រក្នុងនីតិវិធីផ្លូវច្បាប់និងដាក់ពាក្យបណ្តឹង។ ពួកគេគឺជាមនុស្សទីមួយដែលមនុស្សជួបនៅពេលពួកគេទៅតុលាការ, ប៉ុន្តែចំនួនតិចតួចនៃក្រឡាបញ្ជីស្ត្រីដែលធ្វើឱ្យមានការលំបាកសម្រាប់ស្ត្រីដែលត្រូវការជំនួយសង្គមនិងផ្លូវចិត្តដើម្បីដាក់ពាក្យបណ្តឹង។ លើសពីនេះទៀតវាត្រូវបានគេរាយការណ៍ថ្មីៗថាស្មៀនបានចាត់វិធានការដោយខ្លួនឯងផ្ទាល់ឬត្រូវបានប្រគល់ភារកិច្ចឱ្យដោយចៅក្រមនិងព្រះរាជអាជ្ញាដែលមិនស្ថិតនៅក្នុងដែនកំណត់នៃការងាររបស់ពួកគេ។⁵⁶ នេះអាចបង្កើនល្បឿនដំណើរការបណ្តឹងប៉ុន្តែធ្វើឱ្យប៉ះពាល់ដល់សុចរិតភាពនៃប្រព័ន្ធ។ វាមិនច្បាស់លាស់អំពីផលប៉ះពាល់នៃបញ្ហានេះអាចខុសគ្នាចំពោះស្ត្រីនិងបុរស។

Original EN: 01324443-01324519
Translated: [01324446], [01324457], [01324461-01324463], [01324466], [01324507-01324508], [01324510-01324518]

ស្ត្រីក្រីក្រភាគច្រើនដែលទៅតុលាការត្រូវបានជួយដោយមេធាវីសិទ្ធិមនុស្សនិងមេធាវីមកពីអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល។ អ្នកផ្សេងទៀតអាចទៅរដ្ឋបាលមូលដ្ឋានដើម្បីដាក់ពាក្យបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីនិងព្រហ្មទណ្ឌឬស្វែងរកជំនួយពីអ្នកដឹកនាំសហគមន៍។ ថ្មីៗនេះចំនួនស្ត្រីដែលទៅមេឃុំត្រូវបានអំពីអំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារបានកើនឡើងពី 47% ទៅ 56%។⁵⁷ ប្រជាពលរដ្ឋទំនងជាទៅរកមេដឹកនាំភូមិរបស់ខ្លួនច្រើនជាងក្រុមប្រឹក្សាឃុំដោយផ្ទាល់ទោះបីជាមានអ្នកខ្លះមកកាន់ការិយាល័យឃុំដើម្បីស្វែងរកជំនួយក្នុងការដោះស្រាយជម្លោះ។ ប្រជាពលរដ្ឋដែលមានការអប់រំល្អប្រសើរច្រើនទាក់ទងក្រុមប្រឹក្សាឃុំដោយផ្ទាល់។⁵⁸ សូម្បីតែនៅពេលចាត់ចែងនិងដោះស្រាយពាក្យបណ្តឹងអាស្រ័យលើចំណេះដឹងនិងជំនាញរបស់បុគ្គលម្នាក់ៗដោយសារតែមិនមានគោលការណ៍ណែនាំនិងនីតិវិធីគ្រប់គ្រងដំណើរការនោះ។

យេនឌ័រនិងទំនាស់ដីធ្លី

ច្បាប់ភូមិបាលមិនរើសអើងចំពោះស្ត្រីឡើយ-ពួកគេមានសិទ្ធិពេញលេញក្នុងការធ្វើជាម្ចាស់និងលក់ដីធ្លី។ ទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយម្ចាស់ដីតិចជាង 15 ភាគរយនៅថ្នាក់ក្រោមជាតិមានប័ណ្ណកម្មសិទ្ធិស្របច្បាប់ដែលត្រូវបានចេញដោយរាជរដ្ឋាភិបាល ហើយភាគច្រើននៃ 85 ភាគរយដែលគ្មានប័ណ្ណកម្មសិទ្ធិគឺជាគ្រួសារកសិករ។⁵⁹ ករណីដីធ្លីដែលធ្វើឱ្យអ្នកក្រីក្រប្រឆាំងនឹងអ្នកមាន ជាទូទៅគឺជាករណីនៃការរឹបអូសឬការដកហូតកម្មសិទ្ធិ - មូលដ្ឋាននៃការអះអាងរបស់ភាគីអ្នកមានជាទូទៅគឺជាប័ណ្ណកម្មសិទ្ធិដីស្របច្បាប់ ទល់នឹងកិច្ចសន្យាដែលមានផ្តិតស្នាមមេដៃដែលអ្នកក្រមាន។⁶⁰ គ្រួសារដែលមានស្ត្រីជាមេគ្រួសារទូទៅងាយរងគ្រោះជាងគ្រួសារដែលមានមេដឹកនាំជាបុរស ទាក់ទងនឹងទំនាស់ ឬការរំលោភយកដីធ្លី ដោយសារតែពួកគេមានអំណាចផ្នែកសេដ្ឋកិច្ច នយោបាយ និងសង្គមតិចដើម្បីទប់ទល់នឹងការរំលោភបំពាន។ វាក៏ប្រហែលជាកាន់តែពិបាកសម្រាប់ពួកគេដើម្បីកំណត់ខណ្ឌសីមាដីរបស់ខ្លួនដោយសារតែនៅតំបន់ជនបទមានបង្គោលព្រំដែនតិចតួចប៉ុណ្ណោះ។

53 ទិន្នន័យសមាគមគណៈមេធាវី 2010
 54 ទិន្នន័យច្បាប់ស្តីពីបុគ្គលិកតុលាការនៅក្នុងប្រទេស, ក្រសួងយុត្តិធម៌ 2010
 55. ក្រុមហ៊ុនច្បាប់មិនរកប្រាក់ចំណេញជាសាធារណៈលើកទីមួយត្រូវបានរៀបចំឡើងនៅភាគឦសាន (ស្តីពេញប៉ុស្តិ៍ថ្ងៃទី24 ខែសីហា ឆ្នាំ2010) ។ វាមានគោលបំណងប្រើប្រាស់ប្រាក់ដែលខ្លួនធ្វើពីអតិថិជនឯកជនដើម្បីផ្តល់សេវាដល់អ្នកក្រ។ របៀបដែលគំរូនេះជាធាតុដើមមួយដ៏សំខាន់ឱ្យក្រុមហ៊ុនច្បាប់មិនរកប្រាក់ចំណេញដែលរឹងរ៉ឹងក្នុងយុគសម័យទំនើបទៅលើម្ចាស់ជំនួយខាងក្រៅ។
 56 ការស្រាវជ្រាវជាដើម ថ្ងៃទី28 ខែកក្កដា ឆ្នាំ2010
 57ក្រសួងកិច្ចការនារី 2009
 58 EIC 2010
 59 កិច្ចសន្យាជាមួយ CCA
 60 ទំនាស់ដីធ្លីនិងការដោះស្រាយទំនាស់តាមរយៈគណៈកម្មការសុវិធានី 2006

[ERN 01324507-01324508]

3. វិធីសាស្ត្រនៃការវាយតម្លៃ

1. ការពិនិត្យនិងការវិភាគយ៉ាងស៊ីជម្រៅលើឯកសារគោលនិងឯកសារពាក់ព័ន្ធដែលរួមមានប៉ុន្តែ

មិនកំណត់ចំពោះតែសម្ភារដូចជា៖

- ឯកសារទស្សនទានយុទ្ធសាស្ត្រផែនការយុទ្ធសាស្ត្រសេចក្តីថ្លែងការណ៍យុទ្ធសាស្ត្រនិងការពិនិត្យផ្សេងៗរបស់ USAID/កម្ពុជា។
- ការវិភាគបច្ចេកទេសសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍយុទ្ធសាស្ត្រ
- ផែនការប្រតិបត្តិការដែលបានអនុម័តថ្មីៗបំផុត
- ការវាយតម្លៃយេនឌ័រពីមុន៖
  - ការវិភាគនិងការវាយតម្លៃយេនឌ័រ USAID/Cambodia, DevTech System Inc. , មីនា ឆ្នាំ2006 ចំនួន 45 ទំព័រ
  - ការវាយតម្លៃយេនឌ័រនៅកម្ពុជាក្រសួងកិច្ចការនារីខែមេសា ឆ្នាំ2008 ចំនួន 195 ទំព័រ
  - តម្លៃសមស្របសម្រាប់ស្ត្រី៖ ការវាយតម្លៃយេនឌ័រនៅកម្ពុជាក្រសួងកិច្ចការនារីខែមីនាឆ្នាំ2008 ចំនួន 30 ទំព័រ
- ការសិក្សានិងការវាយតម្លៃផ្សេងទៀតទាក់ទងនឹងបញ្ហាយេនឌ័រដែលបានធ្វើឡើងដោយម្ចាស់ជំនួយអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលអង្គការក្នុងតំបន់និងសហគមន៍សិក្សា។
- ឯកសារគោលថ្មីៗដែលលើកឡើងពីបញ្ហាយេនឌ័រនៅក្នុងវិស័យជាក់លាក់និងវិស័យដែលមានសារៈសំខាន់ជាយុទ្ធសាស្ត្រសម្រាប់បេសកកម្ម (ឧ.ការកាត់បន្ថយផលប៉ះពាល់ជំងឺអេដស៍, ការប្រឆាំងអំពើពុករលួយ, លទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យនិងអភិបាលកិច្ច, សន្តិសុខស្បៀង, កសិកម្មការ, គ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិ)។

2. ការពិគ្រោះយោបល់ជាមួយការិយាល័យស្ត្រីក្នុងការអភិវឌ្ឍនៅក្នុងទីភ្នាក់ងារUSAID/ទីក្រុងវ៉ាស៊ីនតោនមុនពេលធ្វើដំណើរទៅប្រទេសកម្ពុជា

3. កិច្ចប្រជុំនិងពិភាក្សាជាមួយបុគ្គលិក USAID/នៅកម្ពុជាដែលចូលរួមក្នុងការអភិវឌ្ឍកម្មវិធី
បេសកកម្ម។ កិច្ចប្រជុំទាំងនោះរួមមាន៖

- ការបញ្ចូលព័ត៌មានសង្ខេបជាមួយអ្នកសម្របសម្រួលការវាយតម្លៃយេនឌ័របុគ្គលិក
ការិយាល័យកម្មវិធី, ប្រធានបេសកកម្ម និងឯកអគ្គរដ្ឋទូត ។
- វគ្គប្រជុំសង្ខេបបឋមសម្រាប់បុគ្គលិក USAID/កម្ពុជាស្តីពីតម្រូវការ អេឌីអេស (ADS)
សម្រាប់ដោះស្រាយបញ្ហាយេនឌ័រនៅក្នុងកម្មវិធី USAID ។
- ការជួបជាមួយក្រុមការងារបច្ចេកទេសលើវិស័យជាក់លាក់និងផ្នែកផ្សេងៗដើម្បីកំណត់ពី
ទំនាក់ទំនងដែលអាចមានទៅនឹងបញ្ហាយេនឌ័រ ដើម្បីកំណត់ចំណុចធាតុចូលដែលអាចធ្វើទៅ
បានសម្រាប់ការបញ្ចូលការពិចារណាអំពីយេនឌ័រទៅក្នុងសកម្មភាពដែលកំពុងបន្តនិងនាពេល
អនាគត។
- បទបង្ហាញអំពីការវិភាគយេនឌ័រដើម្បីទទួលបានមតិយោបល់ពីបុគ្គលិក USAID/កម្ពុជា ។
- ការប្រជុំបញ្ចប់ជាមួយការិយាល័យកម្មវិធី ប្រធានបេសកកម្ម ឯកអគ្គរដ្ឋទូត និងអ្នកសម្រប
សម្រួលការវាយតម្លៃយេនឌ័រ។

4. ការសម្ភាសអ្នកពាក់ព័ន្ធសំខាន់ៗដែលបានជ្រើសរើសនិងដៃគូអនុវត្តដែលពាក់ព័ន្ធនឹងកម្មវិធី
បច្ចុប្បន្ននិងសំណើរួមទាំងក្រុមធនធានអ្នកជំនាញផ្នែកយេនឌ័រ

[ERN 01324508]

អំពីបញ្ហា ភាពជោគជ័យ និងសក្តានុពលក្នុងការលើកកម្ពស់ការយកចិត្តទុកដាក់លើយេនឌ័រនៅក្នុង
សកម្មភាពរបស់ USAID ។

- 5. ការប្រជុំជាមួយក្រសួងកិច្ចការនារីនៃរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជានិងភាគីពាក់ព័ន្ធរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល
កម្ពុជាដទៃទៀតតាមការសម្រប។

[ERN 01324510]

ឧបសម្ព័ន្ធទី 2៖ ឯកសារយោង

ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី (ADB) ឆ្នាំ 2010 "ការការពារកម្ពុជា" ដែលងាយរងគ្រោះបំផុតពីវិបត្តិស្បៀង "ម៉ានីល: សេចក្តីព្រាងគំរោងការពារសង្គម។

ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ីដែលបានបង្ហាញនៅឆ្នាំ 2010 "ការផ្តល់អំណាចដល់បណ្តាសមាជិកក្រុមប្រឆាំង" (www.adb.org/gender/practices/law/cam001.asp) ។

Balasubramanian R, Garg R, Santra R, Gopi PG, Subramani T, Chandrasekaran V, Thomas A, Rajeswari R, Anandakrishnan S, Perumal M, Niruparani C, Sudha G, Jaggarajamma K, Frieden TR, Narayanan PR, ឆ្នាំ 2004 "វិសមភាពយេនឌ័រនៃជំងឺរបេង៖ របាយការណ៍ពីកម្មវិធី DOTS ជនបទនៅភាគខាងត្បូងប្រទេសឥណ្ឌា "ទិនានុប្បវត្តិអន្តរជាតិនៃជំងឺរបេងនិងជំងឺស្លូតថ្ងៃទី៨ ខែមីនា (3)៖ 323-332 ។

Blue R (មេដឹកនាំក្រុម) Blair A និង Mitchell L ឆ្នាំ 2008 "ការវាយតម្លៃផ្នែកការប្រកួតប្រជែងនយោបាយនិងសង្គមស៊ីវិល" វ៉ាស៊ីនតោនឌីស្ទ្រីកត Checchi និង Company Consulting Inc.

CARE 2008, "ការវិភាគស្ថានភាព", កម្មវិធីអប់រំសហគមន៍តំបន់ខ្ពង់រាប៖ការពត់ដើមឫស្សី, រាជធានីភ្នំពេញ៖ CARE ។

Calavan M (មេដឹកនាំក្រុម) Barr A និង Blair H, ឆ្នាំ 2009 "គម្រោងកំណែទម្រង់ថ្នាក់មូលដ្ឋាន"៖ ការវាយតម្លៃពាក់កណ្តាលវដ្ត "Washington DC: Checchi និង Company Consulting Inc.

ទិន្នន័យរបស់សមាគមគណៈមេធាវីកម្ពុជាឆ្នាំ 2010 រាជធានីភ្នំពេញ។

វិទ្យាស្ថានស្រាវជ្រាវអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា (CDRI) ឆ្នាំ 2007 "ការធ្វើកម្មសិទ្ធិដីនៅកម្ពុជារបាយការណ៍
មូលដ្ឋានតាមជនបទ" ភ្នំពេញ៖ CDRI ។

វិទ្យាស្ថានស្រាវជ្រាវអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា, 2008 "ផលប៉ះពាល់នៃការឡើងថ្លៃខ្ពស់នៃម្ហូបអាហារនៅកម្ពុជា"
ភ្នំពេញ៖ CDRI ។

វិទ្យាស្ថានស្រាវជ្រាវអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា, 2009 "ការវិភាគស្ថានភាពយុវជននៅកម្ពុជា" រៀបចំសម្រាប់
អង្គការសហប្រជាជាតិ, ភ្នំពេញ៖ CDRI។

សមាគមសេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជា (CEA) ឆ្នាំ 2010 "ការស្ទង់មតិស្តីពីផលប៉ះពាល់នៃការធ្លាក់ចុះសេដ្ឋកិច្ច
លើកម្រិតសារនិងសហគមន៍ក្នុងប្រទេសកម្ពុជា" ភ្នំពេញ៖ CEA ។

សេវាសង្គ្រោះកាតូលិក (CRS) និងមជ្ឈមណ្ឌលសិក្សានិងអភិវឌ្ឍន៍កសិកម្ម (CEDAC), "ការសិក្សា
អំពីសង្គមស៊ីវិលនិងទីផ្សារសម្រាប់អ្នកក្រីក្រ", ភ្នំពេញ៖ CRS/CEDAC ។

ទីភ្នាក់ងារស៊ើបការណ៍សម្ងាត់កណ្តាល (CIA) ឆ្នាំ 2010 "សៀវភៅព័ត៌មានពិភពលោកអាស៊ីបូព៌ានិង
អាស៊ីអាគ្នេយ៍" (<https://www/cia.gov/library/publications/the-world-factbook-geos>)។

មជ្ឈមណ្ឌលសិក្សានិងអភិវឌ្ឍន៍កសិកម្ម (CEDAC) ឆ្នាំ 2010 "ករណីការសិក្សានៅសហគមន៍៖ ការ
ផ្លាស់ប្តូរជីវភាពរស់នៅរបស់កសិករខ្នាតតូច" កំណត់ត្រាសិក្សារបស់លោកស្រី គីម សានុន ភ្នំពេញ៖
អង្គការសេដ្ឋកិច្ច។ ការវាយតម្លៃអំពីយេនឌ័ររបស់ USAID/កម្ពុជា ឆ្នាំ2010 DevTech Systems,
Inc.

[ERN 01324511-01324517]

ក្រុមប្រឹក្សាស្តារអភិវឌ្ឍន៍វិស័យកសិកម្ម និងជនបទ (CARD), ខែឧសភា ឆ្នាំ២០០៨ “ក្របខ័ណ្ឌយុទ្ធសាស្ត្រស្តីពីសន្តិសុខស្បៀង និងអាហារូបត្ថម្ភក្នុងប្រទេសកម្ពុជា (SFFSN)” ភ្នំពេញ: CARD។

Deuster P, MacDonald B, និង Zimmerman D, ឆ្នាំ២០០៩, “ផលិតភាពខស្សាហកម្ម/ពលកម្ម: ការវាយតម្លៃសកម្មភាព,” Washington DC: Checchi និង Company Consulting Inc.។

DevTech Systems, Inc., ខែមីនា ឆ្នាំ២០០៦, “ការវិភាគនិងវាយតម្លៃយេនឌ័ររបស់ USAID/កម្ពុជា, ក្បាលទី១ និងទី២,” Arlington (VA): DevTech Systems, Inc.។

Duvvury N និង Knoess J, ឆ្នាំ២០០៥, “អំពើហិង្សាយេនឌ័រ និងជំងឺអេដស៍ នៅកម្ពុជា,” Eschborn: GTZ/ICRW។

វិទ្យាស្ថានសេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជា (EIC), ឆ្នាំ២០០៥, “វិវេចនាឯកសារស្តីពីការងារថ្មីៗក្នុងសេដ្ឋកិច្ចក្រៅប្រព័ន្ធនៅកម្ពុជា,” ភ្នំពេញ: EIC។

វិទ្យាស្ថានសេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជា (EIC), ឆ្នាំ២០០៦, “សេវាសាធារណៈក្នុងតំបន់: ការអនុវត្តន៍ និងការយកកម្រៃក្រៅផ្លូវការ,” ភ្នំពេញ: EIC។

វិទ្យាស្ថានសេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជា (EIC), ឆ្នាំ២០១០, “របាយការណ៍ស្តីពីការស្ទង់មតិប្រជាពលរដ្ឋលើកទីពីរនៅក្នុងសហគមន៍គោលដៅនៃគម្រោង LAAR,” ភ្នំពេញ: EIC។

គណៈកម្មការសង្គមនិងសេដ្ឋកិច្ចសម្រាប់តំបន់អាស៊ីនិងប៉ាស៊ីហ្វិក (ESCAP), ឆ្នាំ២០០៩-២០១០ “ការសម្រេចបានគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍សហស្សវត្សរ៍ ក្នុងយុគសម័យនៃភាពមិនប្រាកដប្រជាពិភពលោក,” របាយការណ៍តំបន់អាស៊ី-ប៉ាស៊ីហ្វិក។

Golla AM, ឆ្នាំ២០១០, “គំនិតផ្តួចផ្តើមផ្តោតលើលទ្ធផលតំបន់មេគង្គ,” ការធ្វើឱ្យប្រសើរខ្សែចង្វាក់តម្លៃសិប្បកម្មប្រសើរ ដើម្បីការពង្រឹងអំណាចសេដ្ឋកិច្ចរបស់ស្ត្រី, Washington DC: មជ្ឈមណ្ឌលអន្តរជាតិសម្រាប់ការស្រាវជ្រាវអំពីស្ត្រី, និងភ្នំពេញ: Indochina Research Limited ។

Hausmann R, Tyson L, និង Zahidi S., ឆ្នាំ២០០៩, “របាយការណ៍ស្តីពីគម្លាតយេនឌ័រពិភពលោក,” ទីក្រុងហ្សឺណែវ: វេទិកាសេដ្ឋកិច្ចពិភពលោក ។

របាយការណ៍ស្តីពីលទ្ធផលជាមូលដ្ឋាន,” ទីក្រុងហ្សឺណែវ: វេទិកាសេដ្ឋកិច្ចពិភពលោក ។

Indochina Research Limited (IRL), ឆ្នាំ២០០៧, “ទស្សនៈនៃវិសមភាព នៅកម្ពុជា: ការស្ទង់មតិ,” ភ្នំពេញ: IRL ។

សាជីវកម្មហិរញ្ញវត្ថុអន្តរជាតិ (IFC) និងមូលនិធិអាស៊ី (TAF), ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០០៩, “ប័ណ្ណដាក់ពិន្ទុស្តីពីបរិយាកាសធុរកិច្ចនៅតាមខេត្ត នៅកម្ពុជា: វិធានការនៃអភិបាលកិច្ចសេដ្ឋកិច្ច និងគោលនយោបាយនិយតកម្ម,” ភ្នំពេញ: IFC/TAF ។

បេសកកម្មយុត្តិធម៌អន្តរជាតិ, ឆ្នាំ២០០៦, “កម្មវិធីប្រឆាំងការជួញដូរមនុស្ស នៅកម្ពុជា: ការវាយតម្លៃ,” Washington DC: USAID ។

Johansson E., Long NH, Diwan VK, Winkvist A, ឆ្នាំ២០០០, “ការត្រួតពិនិត្យយេនឌ័រ និងជំងឺរបេង: ទស្សនៈទានស្តីពីចរិយាស្វែងរកសេវាសុខភាពក្នុងចំណោមបុរសនិងស្ត្រី នៅវៀតណាម,” គោលនយោបាយសុខភាព ខែឧសភា 52(1): 33-51 ។

Johnson Welch C, Bogalech A, Msaki TP, Sengendo M, Kigutha H និង Wolff A, ឆ្នាំ២០០០, “ការធ្វើឱ្យប្រសើរសន្តិសុខស្បៀងតាមគេហដ្ឋាន: ស្ថាប័ន យេនឌ័រ និងវិធីសាស្ត្រសមាហរណកម្ម,” Madison (WI): ការពង្រីកការទទួលយកបាន និងពង្រឹងប្រព័ន្ធទីផ្សារធាតុចូល (BASIS) និងមជ្ឈមណ្ឌលអន្តរជាតិសម្រាប់ការស្រាវជ្រាវអំពីស្ត្រី ។

Johnson Welch C, និង MacDonald P, ឆ្នាំ១៩៩០, “ការធ្វើឱ្យប្រសើរការចូលរួមរបស់មាតានៅក្នុង ការតាមដាន និងការជម្រុញឱ្យមានការធំលូតលាស់,” របាយការណ៍បញ្ចប់គម្រោង, រៀបចំឡើងដោយ គម្រោង PRICOR, Bethesda (វេជ្ជបណ្ឌិត): សាជីវកម្មស្រាវជ្រាវសកលវិទ្យាល័យ។

Jordanwood T, van Pelt M, Grundman C, ឆ្នាំ២០០៩, “របាយការណ៍វាយតម្លៃ: មូលនិធិសមភាព សុខភាព,” Bethesda (វេជ្ជបណ្ឌិត): សាជីវកម្មស្រាវជ្រាវសកលវិទ្យាល័យ។

Karim F, Islam MA, Chowdhury AM, Johansson E, និង Diwan VK, ឆ្នាំ២០០៧, “ភាពខុសគ្នា នៃយេនឌ័រ នៅក្នុងភាពយឺតយ៉ាវនៃការធ្វើរោគវិនិច្ឆ័យ និងការព្យាបាលជំងឺរបេង,” ផែនការនិងគោល នយោបាយសុខភាព, ខែកញ្ញា 22(5):329-334។

Kidd R, និង S Clay, ឆ្នាំ២០១០, “ការយល់ដឹង និងការប្រឈមនឹងវីរុសអេដស៍: ការបោះពុម្ពផ្សាយ សម្រាប់ប្រទេសកម្ពុជា - ឧបករណ៍សម្រាប់សកម្មភាព,” WDC: ICRW និង Pact (<http://www.icrw.org/publications/understanding-and-challenging-hiv-stigma-mcabodia-edition>)។

Kurz K, និង Johnson Welch C, ឆ្នាំ១៩៩៤, “អាហារូបត្ថម្ភ និងជីវិតរបស់មនុស្សពេញវ័យ ក្នុង ប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍ: របកគំហើញពីអាហារូបត្ថម្ភនៃកម្មវិធីស្រាវជ្រាវក្មេងស្រីពេញវ័យ,” Washington, DC: មជ្ឈមណ្ឌលស្រាវជ្រាវអន្តរជាតិអំពីស្ត្រី។

Kus, TC, ឆ្នាំ២០០៩, “កម្ពុជា: ការលូតលាស់សេដ្ឋកិច្ចត្រូវកែតម្រូវទិស,” នៅក្នុង Bissio, R (និពន្ធ នាយក), “របាយការណ៍ឃ្លាំមើលសង្គម: ការធ្វើឱ្យហិរញ្ញវត្ថុដំណើរការ: មនុស្សមុនគេ,” Montevideo (Uruguay): Instituto del Tercer Mundo។

Leo B និង Barmeier J, ឆ្នាំ២០១០, “តើនរណាជាអ្នកត្រូវសម្រេច MDG? សន្ទស្សន៍នៃភាពជឿនលឿន MDG ថ្មី,” Washington, DC: មជ្ឈមណ្ឌលសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍពិភពលោក (www.cgdev.org)។

Liljestrand J, Rathavy T, Moore J, និង Bou S, ឆ្នាំ២០០៩, “ធាតុផ្សំសំខាន់នៃការថែទាំការសម្រាលកូនដោយជំនាញ នៅកម្ពុជា: ការគ្រប់គ្រងសកម្មនៃដំណាក់កាលទីបីនៃការឈឺពោះសម្រាលកូន (AMTSL) និងការគ្រប់គ្រងការប្រកាច់ក្រោយប្រសូត្រ,” ភ្នំពេញ: ACCESS។

McLaughlin RW, និង Nee M, ឆ្នាំ២០០៨, “ការវាយតម្លៃលើការគាំទ្រការអប់រំដល់កុមារ នៅក្នុងគម្រោងប្រជាជនដែលមិនទទួលបានការអប់រំ (ESCUP),” ត្រូវបានអនុវត្តដោយវិទ្យាស្ថានអាមេរិកសម្រាប់ការស្រាវជ្រាវ និងការអប់រំពិភពលោក។

Mehra R (អ្នកបោះពុម្ពផ្សាយ), Buvinic M, Johnson-Welch C, Paolisso M, Weiss E, និង Whelan D, ឆ្នាំ១៩៩៦, “ការពិចារណាអំពីស្ត្រី: មេរៀនបានមកពីបទពិសោធន៍របស់គម្រោង NGO,” Washington, DC: អន្តរសកម្មភាព និង មជ្ឈមណ្ឌលអន្តរជាតិសម្រាប់ការស្រាវជ្រាវអំពីស្ត្រី។

ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា (MoEYS), ឆ្នាំ២០០៧-២០០៨, សន្ទស្សន៍ និងគោលដៅ GMAP (www.moeys.gov.kh)។

MoEYS, ឆ្នាំ២០០៦-២០១០, ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអប់រំ, ភ្នំពេញ: MoEYS។

ក្រសួងមហាផ្ទៃ (MoI), ប្រកាសលេខ ៤២៧៥ ស្តីអំពីការបង្កើតនិងការប្រព្រឹត្តទៅនៃគណៈកម្មាធិការប្រឹក្សាកុមារនិងស្ត្រី, ភ្នំពេញ: MoI។

ក្រសួងយុត្តិធម៌ (MoJ), ឆ្នាំ២០១០, “ទិន្នន័យច្បាប់ MoJ អំពីបុគ្គលិកតុលាការក្នុងប្រទេស”, ភ្នំពេញ: MoJ។

MoJ, ឆ្នាំ២០០៩, “ទិន្នន័យច្បាប់ MoJ ស្តីពីការជួយដូរមនុស្ស,” ភ្នំពេញ: MoJ។

ក្រសួងផែនការ (MoP), ឆ្នាំ២០០៩, “ជំរឿនប្រជាជនទូទៅនៅកម្ពុជា ឆ្នាំ២០០៨: របាយការណ៍ជាតិស្តីពីលទ្ធផលនៃជំរឿនប្រជាជនចុងក្រោយ,” ភ្នំពេញ: MoP។

ក្រសួងកិច្ចការនារី (MoWA), ឆ្នាំ២០០៨, “ចំណែកសមរម្យសម្រាប់ស្ត្រី: ការវាយតម្លៃយេនឌ័រនៅកម្ពុជា,” ភ្នំពេញ: MoWA។

MoWA, 2009a, “ផែនការសកម្មភាពជាតិដើម្បីបង្ការអំពើហិង្សាលើស្ត្រី,” ភ្នំពេញ: MoWA។

MoWA, 2009b, “អំពើហិង្សាលើស្ត្រី: ការស្ទង់មតិបន្ទាប់,” របាយការណ៍សិក្សាចុងក្រោយ, គម្រោងលើកកម្ពស់សិទ្ធិស្ត្រីរបស់ GTZ (PWR), មូលនិធិសហប្រជាជាតិសម្រាប់ប្រជាជន (UNFPA), កម្មវិធីអភិវឌ្ឍន៍អង្គការសហប្រជាជាតិ (UNDP), នៅក្រោមភាពជាដៃគូសម្រាប់សមភាពយេនឌ័រ (UNDP/MoWA/PGE), កម្មវិធីអភិវឌ្ឍន៍អង្គការសហប្រជាជាតិសម្រាប់ស្ត្រី (UNIFEM) និង AusAID ភ្នំពេញ: MoWA។

Mysliwiec E, ឆ្នាំ២០០៥, “យុវជន, ការស្ម័គ្រចិត្ត និងមូលធនសង្គម នៅកម្ពុជា: លទ្ធផលនៃការសិក្សាលទ្ធភាព ដែលបានធ្វើឡើងសម្រាប់កម្មវិធីសេវាយុវជនកម្ពុជា,” ភ្នំពេញ។

មជ្ឈមណ្ឌលជាតិប្រយុទ្ធនឹងជំងឺអេដស៍ សើស្បែក និង កាមរោគ (NCHADS), ឆ្នាំ២០០៧, “ការអង្កេតតាមដានការប្រព្រឹត្តផ្លូវភេទ,” ភ្នំពេញ: NCHADS។

វិទ្យាស្ថានជាតិសុខភាពសាធារណៈ (NIPH) វិទ្យាស្ថានជាតិស្ថិតិ (NIS) និង ORC Macro, ឆ្នាំ២០០៦, “ការស្ទង់មតិសុខភាព និងប្រជាសាស្ត្រកម្ពុជា ឆ្នាំ២០០៥, ភ្នំពេញ, កម្ពុជា និង Calverton, Maryland, សហរដ្ឋអាមេរិក: NIPH, NIS និង ORC Macro។

វិទ្យាស្ថានជាតិស្ថិតិ (NIS), ឆ្នាំ២០០៩, “ការស្ទង់មតិសេដ្ឋកិច្ច-សង្គមកម្ពុជា (CSES),” ភ្នំពេញ (កម្ពុជា): NIS។

វិទ្យាស្ថានជាតិស្ថិតិ (NIS), អគ្គនាយកដ្ឋានសុខាភិបាល (DGH) និង ORC Macro, ឆ្នាំ២០០១, “ការស្ទង់មតិសុខភាព និងប្រជាសាស្ត្រកម្ពុជា ឆ្នាំ២០០០,” ភ្នំពេញ, កម្ពុជា និង Calverton, Maryland, សហរដ្ឋអាមេរិក: NIPH, NIS និង ORC Macro។

មជ្ឈមណ្ឌលជាតិគាំពារមាតា និងទារក (NMCHC), ឆ្នាំ២០០៥ និងឆ្នាំ២០០៨, “ការស្ទង់មតិនៃមនុស្ស
មាត្រវិធីកម្ពុជា (CAS),” ភ្នំពេញ: UNICEF (ដែលអាចរកបាននៅ
www.foodsecurity.gov.kh/otherdocs/NMCHC.pdf) ។

Netral E និង Sovann S, ឆ្នាំ២០០៧, “តើមណ្ឌលថែទាំកុមារពេលថ្ងៃទៅណាអស់ហើយ?: ការវិភាគ
យេនឌ័រ នៃតម្រូវការរបស់មណ្ឌលថែទាំកុមារពេលថ្ងៃ ភាពក្រីក្រ និងឱកាសការងារ សម្រាប់ស្ត្រីក្រីក្រ,”
ផលិតដោយ គម្រោងស្តីពីការតាមដានយេនឌ័រដោយភាពរសើប, ការរៀបចំផែនការ និងថវិកាសម្រាប់ការ
អនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ, ភ្នំពេញ: ធនាគារពិភពលោក និងក្រសួងកិច្ចការនារី។

Nichols S, និង Gray L, ឆ្នាំ២០០៧, “ការវាយតម្លៃនៃកម្មវិធីអភិវឌ្ឍន៍ ជីវភាព “អនាគតប្រសើររបស់ខ្ញុំ”
នៅខេត្តព្រៃវែង, កម្ពុជា, ឆ្នាំ២០០៤-២០០៧,” ភ្នំពេញ: ការអប់រំពិភពលោក។

ការិយាល័យយោងចំនួនប្រជាជន (PRB), ឆ្នាំ២០០២, “ករណីជំងឺគ្រុនចាញ់មានចំនួនតិចជាង នៅកម្ពុជា,”
WDC: PRB។

Ros S និង Kus T (បុគ្គលសម្រាប់ទាក់ទង), ថ្ងៃទី៨ ខែមេសា ឆ្នាំ២០០៩, “របាយការណ៍ CSO ស្តីពី
បញ្ហាយេនឌ័រនៅកម្ពុជា,”
(http://lib.ohchr.org/HRBodies/UPR/Documents/Session6/KH/JS4_KHM_UPR_S06_2009_JointSubmission4.pdf)។

- រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា
- ឆ្នាំ១៩៩៣, រដ្ឋធម្មនុញ្ញកម្ពុជា, ភ្នំពេញ។
- ឆ្នាំ១៩៩៧, ច្បាប់ស្តីពីការរំលូតកូន។
- ឆ្នាំ១៩៩៧, ច្បាប់ការងារ។

ឆ្នាំ២០០១, ច្បាប់ភូមិបាល។

ឆ្នាំ២០០៥, ច្បាប់ស្តីពីការបង្ការអំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារ និងការការពារជនរងគ្រោះ។

ឆ្នាំ២០០៨, ច្បាប់ស្តីពីការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលនៅតាមរាជធានី ខេត្ត ក្រុង ស្រុក និងខ័ណ្ឌ។

ឆ្នាំ២០០៨, ច្បាប់ស្តីពីការបង្ក្រាបការជួញដូរមនុស្ស និងការកេងប្រវ័ញ្ចផ្លូវភេទ។

ឆ្នាំ២០១០, ច្បាប់ប្រឆាំងអំពើពុករលួយ។

ឆ្នាំ២០១០, បច្ចុប្បន្នភាពផែនការអភិវឌ្ឍន៍យុទ្ធសាស្ត្រជាតិ (NSDP) ឆ្នាំ២០០៩-២០១៣, ភ្នំពេញ។

SILAKA, ឆ្នាំ២០០៨, “តំណាងរាស្ត្រជាតិស្តីនៅព្រឹទ្ធសភា សភា អភិបាលជាន់ខ្ពស់នៅថ្នាក់ជាតិ និងថ្នាក់ក្រោមជាតិ, អាណត្តិទី៤,” កូនសៀវភៅនយោបាយស្តី, ភ្នំពេញ: SILAKA។

អង្គការសហប្រជាជាតិ, ឆ្នាំ២០១០, របាយការណ៍គោលដៅអភិវឌ្ឍន៍សហស្សវត្សរ៍,” New York: មន្ទីរកិច្ចការសង្គមនិងសេដ្ឋកិច្ច អង្គការសហប្រជាជាតិ (DESA)។

ក្រុមអភិវឌ្ឍន៍អង្គការសហប្រជាជាតិ (UNDG), ឆ្នាំ២០០៩, “ការវាយតម្លៃប្រទេសទូទៅ នៅកម្ពុជា,” ភ្នំពេញ: UNDG។

កម្មវិធីអភិវឌ្ឍន៍អង្គការសហប្រជាជាតិ (UNDP), ឆ្នាំ២០១០, “តើត្រូវធ្វើអ្វីខ្លះដើម្បីសម្រេចគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍សហស្សវត្សរ៍: ការវាយតម្លៃអន្តរជាតិ,” New York: UNDP។

គណៈកម្មការសង្គមនិងសេដ្ឋកិច្ចរបស់អង្គការសហប្រជាជាតិសម្រាប់តំបន់អាស៊ី និងប៉ាស៊ីហ្វិក (UNESCAP), ឆ្នាំ២០០៩, “ទម្រង់និងនិន្នាការនៃភាពក្រីក្រនៅកម្ពុជា, របាយការណ៍លេខ 48618-KH,” បាងកក: អង្គការផ្នែកគ្រប់គ្រងសេដ្ឋកិច្ចនិងការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ។

UNESCAP, មិនមានកាលបរិច្ឆេទ, “ទិដ្ឋភាពទូទៅនៃភាពក្រីក្រនៅកម្ពុជា,”

(<http://www.unescap.org/about/index.asp>)។

ភ្នាក់ងារសហរដ្ឋអាមេរិកសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍន៍អន្តរជាតិ , ខែមេសា ឆ្នាំ២០១០, សេរី ២០០, ការធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពបណ្តោះអាសន្នលេខ 10-06 ការផ្សព្វផ្សាយជំពូក ២០០,២០១,និង ២០៣ នៃ ADS ដែលត្រូវបានពិនិត្យនិងកែសម្រួល និងសេចក្តីណែនាំពីការវិភាគ និងសមាហរណកម្មយេនឌ័រ, ជំនួយបន្ថែមសម្រាប់ជំពូក ២០១ និង ២០៣ នៃ ADS (<http://www.usaid.gov/policy/ads>)។

USAID/កម្ពុជា (<http://www.usaid.gov/kh>)

- សេចក្តីថ្លែងការណ៍យុទ្ធសាស្ត្រ ឆ្នាំ២០០៥-២០១០។
- របាយការណ៍សង្ខេបផែនការប្រតិបត្តិការ FY 2010។
- របាយការណ៍ និងផែនការការអនុវត្តន៍ពេញលេញ FY 2009។
- សេចក្តីថ្លែងការណ៍ស្តីពីយេនឌ័រ។

ក្រសួងការពារប្រទេសសហរដ្ឋអាមេរិក, ឆ្នាំ២០១០, “របាយការណ៍ស្តីពីការជួញដូរមនុស្ស,”

(<http://www.state.gov/g/tip/rls/tiprpt/2010>)។

Wang J, Fei Y, Shen H, Xu B, ឆ្នាំ២០០៨, “ភាពខុសគ្នានៃយេនឌ័រនៅក្នុងការយល់ដឹងពីជំងឺរបេង និងឥរិយាបថស្វែងរកការថែទាំសុខភាពពាក់ព័ន្ធ: ការសិក្សាឆ្លងផ្នែកនៅក្នុងតំបន់ជនបទប្រទេសចិន,” សុខភាពសាធារណៈ BMC ខែតុលា 8(8):354។

WIDTECH, ឆ្នាំ២០០២, “បច្ចេកវិទ្យាសមរម្យ និងផលិតភាពរបស់ស្ត្រីនៅប្រទេសអេឡិប៊ី,” ព្រឹត្តិប័ត្រព័ត៌មាន, WDC: ICRW និង DAI។

ធនាគារពិភពលោក, មិនមានកាលបរិច្ឆេទ, “សេចក្តីសង្ខេបនៃការអប់រំក្រោយឧត្តមសិក្សាក្នុងប្រទេស, កម្ពុជា, www.worldbank.org។

ការអប់រំពិភពលោក, ឆ្នាំ២០១០, “ការរំលូតកូនដោយសុវត្ថិភាពនៅកម្ពុជា: អតិថិជន, អ្នកផ្តល់សេវា, និង ផលិតផល,” ភ្នំពេញ: សេវាកម្មប្រជាជន, អន្តរជាតិ (PSI)។

យូ គឹមអេង, មិនមានកាលបរិច្ឆេទ, “កម្លាំងនៃអនាគត: “ការចូលរួមរបស់យុវជននៅក្នុងនយោបាយនៅ កម្ពុជា,” http://library.fes.de/pdf-files/bueros/philippinen/04526/countrypapers_cambodia.pdf។

ឧបសម្ព័ន្ធទី ៣៖ កិច្ចសម្ភាសន៍របស់អ្នកផ្តល់ព័ត៌មានសំខាន់ៗ

ស្ថានទូតសហរដ្ឋអាមេរិក/កម្ពុជា

Carol Rodley, អគ្គរដ្ឋទូត

Jenae Johnson, មន្ត្រីនយោបាយ

USAID/កម្ពុជា

Laurie de Freese, ប្រធានបេសកកម្មស្តីទី និងប្រធានការិយាល័យកម្មវិធី

Michael M. Cassell, ទីប្រឹក្សាបច្ចេកទេសជាន់ខ្ពស់, ជំងឺអេដស៍, OPHE

ថាក់ ចន្ទា, ប្រធានក្រុមជំងឺឆ្លង, OPHE

ចាន់ សេរី, អ្នកឯកទេសគ្រប់គ្រងគម្រោង, សង្គមស៊ីវិល និងសិទ្ធិមនុស្ស, OGD

Roy Fenn, ទីប្រឹក្សាបច្ចេកទេសអភិបាលកិច្ច; តំណាងឱ្យមន្ត្រីផ្នែកសហគ្រាសឯកជន, OGD

Stephanie Garvey, មន្ត្រីប្រជាធិបតេយ្យ និងជានាយកស្តីទី OGD

Angela Hogg, នាយករង, ការិយាល័យកម្មវិធី

សេក សុភាណារិទ្ធ, អ្នកឯកទេសជំនួយការអភិវឌ្ឍន៍, សុខភាពកុមារ/អាហារូបត្ថម្ភ, OPHE

សេង រិទ្ធី, អ្នកឯកទេសវិធានច្បាប់, OGD

សុខា អាយរិន, ជំនួយការការអភិវឌ្ឍន៍គម្រោង, ការិយាល័យកម្មវិធី

រង់ សុជាតា, អ្នកឯកទេសប្រជាធិបតេយ្យនិងអភិបាលកិច្ច, OGD

Joan Woods, ទីប្រឹក្សា RH/MCH, OPHE

រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា (RGC)

លោកជំទាវ ជូ ប៊ុនអេង, រដ្ឋលេខាធិការ, ក្រសួងមហាផ្ទៃ

ថៅក្រម, តុលាការខេត្តកំពង់ចាម

ព្រះរាជអាជ្ញា, ខេត្តស្វាយរៀង

ក្រឡាបញ្ជី, ខេត្តបាត់ដំបង

បុគ្គលិក, ក្រសួងយុត្តិធម៌

បុគ្គលិក, ក្រសួងរៀបចំដែនដី

A New Day, កម្ពុជា

Annette Jensen, នាយកប្រតិបត្តិ

ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី (ADB)

Karin Schelzig Bloom, អ្នកឯកទេសផ្នែកសង្គម

Toptossed UK, អ្នកឯកទេសយេនឌ័រ

អង្គការចលនាស្ត្រីកម្ពុជា (CWMO)

ភោគ ហៀង, អ្នកសម្របសម្រួលកម្មវិធី

មជ្ឈមណ្ឌលសម្រាប់ការសិក្សានិងអភិវឌ្ឍន៍កសិកម្មកម្ពុជា (CEDAC)

យី គីមថន, នាយកកម្មវិធីមូលដ្ឋាន

គម្រោងការពារសិទ្ធិមនុស្សកម្ពុជា

សុខ សំរឿន, នាយក

សមត្ថភាពសហគមន៍សម្រាប់ការអភិវឌ្ឍន៍

យឹម ណាងអឺ, នាយកប្រតិបត្តិ, ខេត្តកំពង់ឆ្នាំង

សិន សារឿន, ប្រធានបណ្តាញភូមិ, ខេត្តបន្ទាយមានជ័យ

Development Alternatives, Inc (DAI)

Curtis Hundley, ប្រធាន

ព្រហ្ម វឌ្ឍនា, អ្នកជំនាញ M&E, MSME កម្ពុជា

វិទ្យាស្ថានគ្រប់គ្រងហូរិ-បស្ចិម (EWMI)

Neil Weinstein, អ្នកឯកទេសប្រព័ន្ធច្បាប់

ស៊ីន គីមស៊ាន, អ្នកសម្របសម្រួលសមទាន

Terry Parnell, ជីវចម្រុះ និងទីប្រឹក្សាការតស៊ូមតិរបស់ប្រជាជន

សុខភាពគ្រួសារអន្តរជាតិ (FHI)

ង៉ាក់ សុង, ប្រធានបច្ចេកទេស និងប្រធានប្រតិបត្តិការ

សាជីវកម្មហិរញ្ញវត្ថុអន្តរជាតិ (IFC)

Lili Sisombat, អ្នកគ្រប់គ្រងគម្រោង, វេទិកាវិស័យឯកជន-រដ្ឋាភិបាល (G-PSF)

មូលនិធិអន្តរជាតិសម្រាប់ប្រព័ន្ធបោះឆ្នោត (IFES)

Robert Patterson, នាយកប្រចាំប្រទេស

យីម សុគន្ធមាលា, អ្នកសម្របសម្រួលកម្មវិធី, ការដឹកនាំរបស់ស្ត្រី

សាត ភា, អ្នកសម្របសម្រួលកម្មវិធី, កំណែទម្រង់ប្រព័ន្ធបោះឆ្នោត

វិទ្យាស្ថានសាធារណរដ្ឋអន្តរជាតិ (IRI)

John Willis, នាយកប្រចាំការប្រទេស

សម្ព័ន្ធអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល ប្រឆាំងនឹងជំងឺអេដស៍ ខ្មែរ (KHANA)

ភ័ សូភីនី, មន្ត្រីគ្រប់គ្រងកម្មវិធី

សមាគមយុវជនខ្មែរ (KYA)

សេង វិទ្ធី, អគ្គលេខាធិការ

វិទ្យាស្ថានប្រជាធិបតេយ្យជាតិ (NDI)

លី សុទ្ធាវិយុទ្ធ, មន្ត្រីកម្មវិធីជាន់ខ្ពស់

Pact

Georgia Beans, អ្នកតំណាងប្រទេស

សំ អេង, មន្ត្រីកម្មវិធីជាន់ខ្ពស់, កម្មវិធី ជំងឺអេដស៍

Erin Blake, អ្នកសម្របសម្រួល MERL

សេវាកម្មប្រជាជនអន្តរជាតិ (PSI)

Alysha Beyer, ទីប្រឹក្សាបច្ចេកទេសជាន់ខ្ពស់

សម្ព័ន្ធសុខភាពកុមារ និងសុខភាពបន្តពូជ (RACHA)

ចាន់ ធារី, នាយកប្រតិបត្តិ

[ERN 01324518]

សមាគមសុខភាពបន្តជីវិត (RHAC)

ភីង ជួតតេម៉ា នាយិកាគ្លីនិក

សមាគមអភិវឌ្ឍន៍ជនបទ (RDA)

ចាន់ ស៊ីណាត, នាយកប្រចាំខេត្តបាត់ដំបងនិងបន្ទាយមានជ័យ

សីលការ

លោកស្រី ធីដា ឃីស, នាយកប្រតិបត្តិ

មូលនិធិអាស៊ី (TAF)

ណានឌីតា បារូ (Nandita Baruah) ប្រធាន, កម្មវិធីប្រឆាំងការជួញដូរមនុស្ស

អានណា អូលសិន, មន្ត្រីកម្មវិធីរបស់កម្មវិធីប្រឆាំងការជួញដូរមនុស្ស

សាជីវកម្មស្រាវជ្រាវសាកលវិទ្យាល័យ (URC)

ប៉េង វណ្ណី, អនុប្រធាន

តាផ្លេ ជូដានរូដ (Tapley Jordanwood), ប្រធានក្រុមការងារផ្នែកហិរញ្ញប្បទានសុខាភិបាល

ហ្វ្រានស៊ីស ដេហ្សឺ (Frances Daizy) ទីប្រឹក្សាបច្ចេកទេសជាន់ខ្ពស់

ប៉ូល ហ្វ្រេ (Paul Freer) ទីប្រឹក្សា

និស្សិតសាកលវិទ្យាល័យ

និស្សិតនារី 8 នាក់ - ឆ្នាំ 2-4 ពីជនបទខេត្តបន្ទាយមានជ័យ ខេត្តបាត់ដំបង ខេត្តព្រៃវែង

ខេត្តស្វាយរៀង ខេត្តកណ្តាល ខេត្តកំពត ខេត្តកំពង់ចាម

អង្គការការអប់រំពិភពលោក

លោក គង់ សុថារា, នាយកប្រចាំប្រទេស

លេសបេត រូលីនខ៍ (Liesbeth Roolvink), ទីប្រឹក្សាអប់រំមូលដ្ឋាន

អង្គការយុវតារាកម្ពុជា (YSC)

អ៊ុយ៉ា មីស្លីវីច (Eva Mysliwiec), នាយកប្រតិបត្តិ